

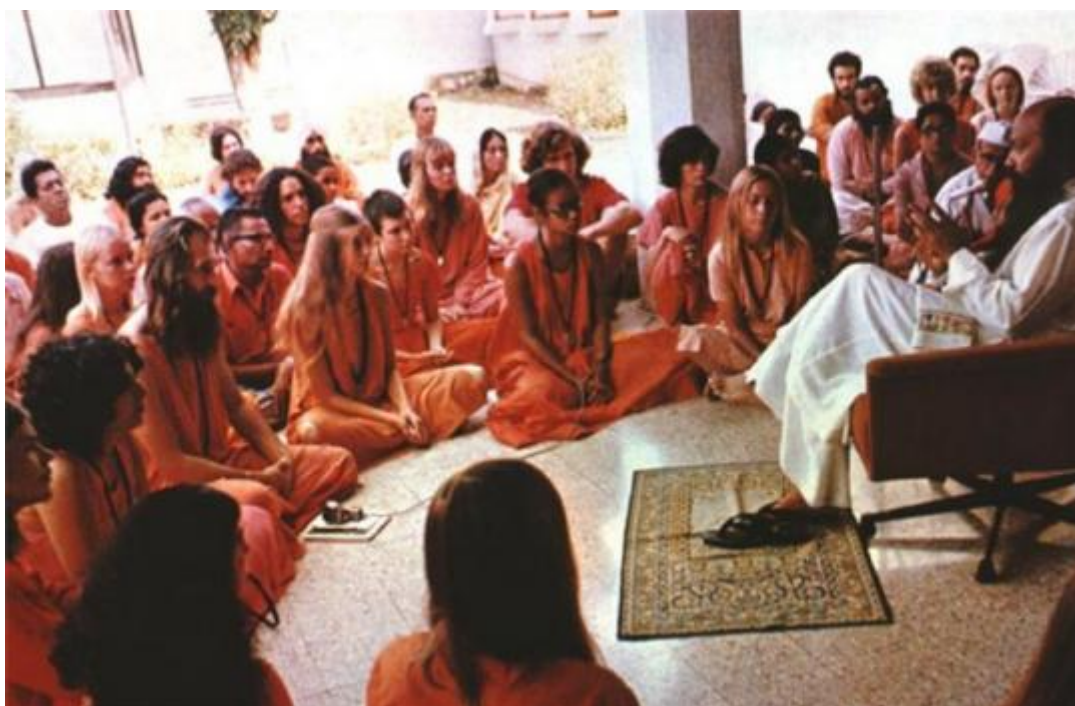
EZOTERINIAI ŽAIDIMAI: KLIŪTIS AUGTI

OŠO RADŽNIŠ atsako į savo sekėjų klausimus.

5 skyrius

– Ar yra skirtumas tarp kūno ir proto, materijos ir sąmonės, fizinio ir dvasinio? Kaip galima „išeiti“ už kūno ir proto, – juos pranokti, transcenduoti, kad pasiektume dvasinę sąmonę?

Pirmas dalykas, kurį reikia suprasti, yra tai, kad kūno ir proto atskyrimas yra visiškai neteisingas. Jei pradėsite nuo tokio skirstymo, nieko nepasieksite: klaidinga pradžia niekur neveda. Iš to nieko nebus, nes kiekvienas žingsnis turi savo loginį vystymąsi. Antrasis žingsnis seka iš pirmojo, o trečiasis – iš antrojo ir pan. Yra loginė seka. Todėl žengdami pirmą žingsnį jūs, tiesą sakant, jau viską pasirenkate.

Ošo su sekėjais.

Pirmas žingsnis svarbesnis už paskutinį, pradžia turi daugiau prasmės nei pabaiga, nes pabaiga yra pabaiga, rezultatas. Bet mes visada galvojame apie pabaigą, o ne apie pradžia. Mums labiau rūpi tikslai nei priemonės. Pabaiga mums tapo tokia svarbi, kad mes visiškai pamiršome apie sėklą, apie pradžia. Ir tada mes gyvename svajonėse ir niekada nepasiekiamo realybės.

Bet kuriam ieškotojui toks padalijimas, tokia dvilypė būties samprata – kūnas ir protas, fizinis ir dvasinis – yra klaidingas žingsnis. **Būtis yra nedali**, – visi dalijimai

yra psichiniai. Proto požiūris į dalykus sukuria dvilypumą. Atskirtis – proto kalėjimas.

Protas negali kitaip. Jis negali įsivaizduoti dviejų priešybių kaip visumos, dviejų poliarinių priešingybių kaip vieno. Protas yra trokšta nuoseklumo. Jis neįsivaizduoja, kaip šviesa ir tamsa gali būti viena. Tai nenuoseklu, paradoksalu.

Protas yra priverstas generuoti priešingybes: Dievas ir velnias, gyvenimas ir mirtis, meilė ir neapykanta. Ar įmanoma įsivaizduoti, kad meilė ir neapykanta yra ta pati energija? Tai protui sunku. Ir todėl jis skirsto. Tuomet nelieka problemos: meilė yra neapykantos priešingybė, o neapykanta yra priešinga meilei. Dabar viskas logiška, ir protas gali nurimti. Todėl **dalijimas reikalingas proto patogumui, o ne tiesai, ne tikrovei.**

Labai patogus save skirstyti į dvi dalis: kūną ir save. Tačiau atskyrimo metu žengi neteisingą žingsnį. Ir kol negrįši atgal ir nepakeisi savo pirmojo žingsnio, tol daug gyvenimų klaidžiosi ir klaidžiosi, ir nieko iš to neišeis; vienas klaidingas žingsnis veda prie dar didesnių klaidingų žingsnių. Taigi, pradėkite nuo tinkamos pradžios.

Atminkite, kad **jūs ir jūsų kūnas yra ne du, o vienas**. Du – tai tik dėl patogumo. Kalbant apie esatį, – užtenka vieno. Dalinti save į dvi dalis yra dirbtinis metodas. Realybėje jautiesi, kad esi viena, bet kai pradedi apie tai galvoti, iškyla problema. Kai tavo kūną apima skausmas, tu negalvoji apie save ir savo kūną kaip skirtingus. Jaučiate vienybę su kūnu. Ir tik vėliau, pradėjus mąstyti, imate skirstyti.

Esamu momentu nėra dalijimo. Pavyzdžiui, jei jums prie širdies pridės peilį, jūmyse neliks susiskaldymo. Jūs negalvojate, kad jūsų kūnas dabar bus nužudytas, – jaučiate, kad **jūs** būsite nužudyti. Tik vėliau, kai visa tai tampa atminties dalimi – apie tai

susimąstote. Galite teigti, kad buvo ketinama nužudyti jūsų kūną. Bet tą akimirką jūs negalėjote taip sakyti.

Kai jūs jaučiate, patiriate vienovę; Kai pagalvojate, imate dalinti. Taip sukuriama priešas. Jeigu jūs ne kūnas, kyla kova. Gimsta klausimas: "Kas yra šeiminkas? Kūnas ar aš?" Tada ego jaučiasi įskaudintas. Jūs pradodate slopinti kūną. Kai slopinat kūną, slopinat save. Kai kovojate su savo kūnu, kovojate su savimi. Kyla painiava. Ir visa tai yra savižudybė.

Net ir pabandžius nuslopinti savo kūną – tai nepavyks. Ar galite kairiąja ranka įveikti dešinę? Jos atrodo atskiros, bet per jas teka ta pati energija. Jeigu jos iš tikrųjų būtų atskirtos, tuomet būtų galimas įveikti, o ne tik nuslopinti – visiškai sunaikinti! Bet kai ta pati energija teka per abi, kaip galėčiau nuslopinti savo kairę ranką? Visa tai atrodo kaip tyčinis žaidimas. Galiu prispausti dešinę ranką prie kairės ir apsimesti, kad dešinė laimėjo. Bet kitą minutę jau keliu kairę ranką, ir niekas jos nebestabdo. Mes visi žaidžiame šį žaidimą. Nuolat. Kartais tu nugali seksą, kartais seksas tave. Tai tampa užburtu ratu. Sekso nuslopinti neįmanoma. Jį galima transformuoti, bet nuslopinti – ne.

Toks žingsnis, kai jūs atsiskiriate nuo savo kūno, veda į slopinimą. Ir jei esate už transformaciją, nepradėkite nuo dalijimo. **Transformacija atsiranda tik suvokus visumą kaip Visumą.**

Represijos kyla iš klaidingo supratimo apie visumą kaip atskirų dalių rinkinį. Jei žinau, kad abi rankos yra mano, tai kvaila slopinti kurią nors vieną. Pačios pastangos yra absurdiškos: kas ką turėtų slopinti? kas turi su kuo kovoti? Jei nesigėdijate savo kūno ir jame jaučiatės lengvai bei atsipalaidavę, tuomet galite žengti pirmąjį žingsnį tinkama linkme. Tada nebus susiskaldymo ar slopinimo.

Ošo mirė, nes, kaip teigė jis pats, buvo nunuodytas taliu Amerikos kalėjime.

Jeį atskiriate save nuo savo kūno, daug kas iš to seka automatiškai. **Kuo labiau slopinate kūną, tuo gilesnis jūsų nusivylimas, nes nuslopinti neįmanoma.** Galite sudaryti laikinas paliaubas, bet tada vėl būsite nugalėtas. Ir kuo didesnė jūsų neviltis, tuo didesnis atsiskyrimas, tuo platesnis tarpas susidaro tarp jūsų ir jūsų kūno. Pradedate jausti jam priešišumą. Imate jausti, kad kūnas pernelyg stiprus, todėl negalite jo nuslopinti. Ir tada nusprendžiate: „Nuo šiol aš su juo kovosiu ryžtingiau!“

Todėl ir sakau, kad viskas turi savo logiką. Jei pradėsite nuo neteisingos prielaidos, galite eiti iki galo ir nieko nepasieksite. **Kiekviena kova veda į kitą kovą.** Protas galvoja: "Kūnas per stiprus, o aš silpnas. Teks jį stipriau spausti." Arba kitaip: „Reikia susilpninti organizmą“. Visos askezės tėra bandymai susilpninti organizmą. Bet kuo silpnesnis jūsų kūnas, tuo silpnesni ir jūs. Tarp jūsų ir jūsų kūno visada yra santykinė jėgų pusiausvyrą.

Kai tik nusilpstate, dar labiau nusiviliate, nes dabar jus dar lengviau nugalėti. Ir nieko negalite padaryti. Kuo silpnesnis būsite, tuo mažiau šansų įveikti savo kūno trauką ir tuo daugiau pastangų turėsite įdėti, kad laimėtumėte. Todėl pirmiausia reiktų liautis galvoti apie atsiskyrimą. **Skirstymas – į fizinį ir dvasinį, materialųjį ir psichinį, sąmonę ir materiją – tėra kalbos klaida. Visas šias nesąmones generuoja kalba.**
/.../

Naudokite žodį „pagal“ ir galimybė pasikeis. „Pagal“ yra dirbtinis žodis, kurį de Bono paėmė iš poezijos arba kaip hipotetinę galimybę. Tai neutralus žodis, kuriame nėra įvertinimo, priekaištų ar padaršinimo, jokių įsipareigojimų nei už, nei prieš. Esi įžeistas, o tu atsakai: „pagal“. Ir pajuskite skirtumą savo viduje. Vienas žodis gali

viską pakeisti. Atsakydami „pagal“, jūs sakote: „Aš tave girdėjau. Dabar žinau, kaip tu manai. Galbūt tu teigus; gal tu klysti. Neteikiu jokio vertinimo“.

Kalba sukuria susiskaldymą. Netgi didieji mąstytojai kalbiniu požiūriu kuria dalykus, kurių nėra. Paklauskite jų: „Kas yra protas?“ Jie atsakys: „Ne materija“. Paklauskite jų: „Kas yra materija?“, jie atsakys: „Ne protas“. Jie nežino, nei kas yra protas, nei kas yra materija. Jie apibrėžia materiją per protą, o protą per materiją. Ištakos lieka nežinomos. Tai absurdiška, bet mums vis tiek patogiau, nei tiesiog prisipažinti: „Nežinau. Apie tai nieko nežinoma“.

Sakydami „Protas nėra materija“, – nusiraminame, tarsi kažkas būtų nuspręsta. Bet tai nieko nepaaiškina. Ir protas, ir materija lieka nežinomi, bet sakyti „nežinau“, labai skaudintų ego. Atskyrimo momentu mums atrodo, kad tampame šeiminkais to, apie ką nieko neišmanome.

99 procentus filosofijos sukuria kalba. Skirtingos kalbos sukuria skirtingas filosofijas, o jei pakeisite kalbą, pasikeis ir filosofija. Štai kodėl filosofija yra neišverčiama. Mokslą galima išversti, o filosofiją – ne. Poezija dar labiau neišverčiama, nes priklauso nuo tam tikrų kalbos niuansų. Keisdami kalbą prarandame visą poezijos skonį ir aromatą. Šis aromatas priklauso nuo tam tikrų žodžių raiškos ir derinimo. Ir šito neįmanoma išversti.

Taigi, pirmas dalykas, kurį visada reikia atminti, – nepradėti nuo dalijimo. Tik tada pradžia bus teisinga. Aš nesakau, kad turėtume pradėti nuo sąvokos „Aš vieningas“. Šiuo atveju taip pat pradėtumėte nuo koncepcijos. Tiesiog pradėkite nuo nežinojimo, nuo nuolankios nežinomybės, nuo „Aš nieko nežinau“.

Galima tvirtinti, kad protas ir kūnas yra atskiri, arba galima užimti priešingą poziciją ir pasakyti: "Aš esu vientišas. Kūnas ir protas nedalūs." Tačiau šis teiginys taip pat reiškia susiskaldymą. Dvilypumo jausmui priešpastatote vienybę. Šis teiginys irgi yra subtilus slopinimas.

Taigi, nepradėkite nuo Advaitos, nedualistinės filosofijos. Pradėkite nuo esmės, o ne nuo sąvokų. Pradėkite nuo gilaus, nekonceptualaus suvokimo. Tai aš vadinu tinkama pradžia. Pradėkite jaustis egzistenciškai. Nesakykite „vienas“ ar „du“; nesakyk „tai“ ar „ta“. Pradėkite jausti, tai – kas yra. O pajauti kas yra, galima tik tada, kai nėra proto, kai nėra sąvokų, filosofijų, doktrinų ar net pačios kalbos. Kai kalbos nėra, jūs esate būtyje. Kai kalba yra, jūs esi prote.

Su kita kalba turėsite kitokį mąstymą. Yra tiek daug kalbų. Ne tik kalbiniu, bet ir religiniu bei politiniu požiūriu. Komunistas, sėdintis greta manęs, tikrai nėra su

manimi. Jis gyvena kitoje kalboje. O kitoje mano pusėje sėdi žmogus, kuris tiki karma. Tarp jų visiškai neįmanomas dialogas, nes jie nemoka vienas kito kalbos. Net jeigu jie vartoja tuos pačius žodžius, jie vis tiek nesupras vienas kito. Kiekvienas – savo visatoje.

Su kalba kiekvienas gyvena savo izoliuotame pasaulyje. Be kalbos priklausai vienai bendrai kalbai – būtybei. Štai ką aš turiu omenyje sakydamas meditacija: iškristi iš asmeninio kalbinio pasauliuko ir patekti į bežodę būtį.

Tie, kurie atskiria kūną ir protą, visada yra prieš seksą. Dėl to, kad seksas dažniausiai yra vienintelė mums žinoma neverbalinė, natūrali patirtis. Kalba čia visai nereikalinga. Jei sekse vartojate kalbą, į ją giliai įsigilinti neįmanoma. Ir visi tie, kurie teigia, kad tu – ne kūnas, yra prieš seksą, nes sekse esi absoliučiai neatsiejamas.

Negyvenkite žodžių pasaulyje. Pasinerkite giliau į pačią esmę. Naudokite ką tik norite, bet vėl ir vėl grįžkite į neverbalumo lygį, į sąmonės lygį. Gyvenkite su medžiais, paukščiais, dangumi, saule, debesimis ir lietumi, – visur gyvenkite su nekambia esybe. Ir kuo daugiau tai darysite, kuo giliau į tai gilinsitės, tuo pilniau pajausite vienybę, kurios nėra dualumo opozicijose; vienybę, kurią sudaro ne dviejų sąjunga, o žemyno vienybė su sala, kuri po okeano vandeniui sudaro vieną visumą su žemynu. Šios dvi visada buvo viena. Jie jums atrodo atskiri, nes žiūrite tik į paviršius.

Kalba yra paviršius. Visų tipų kalbos – religinės, politinės – yra paviršiuje. Kai gyvenimi su bežode esybe, priartėji prie subtilios vienybės, kuri yra ne matematinė, o egzistencinė.

Nežaiskite šių žodžių žaidimų: „Kūnas ir protas skirtingi“, „Kūnas ir protas yra viena“. Palikite juos ramybėje! Įdomu, bet nenaudinga. Šie žaidimai niekur neveda. Net jei juose randi tiesą, tai tik žodinė tiesa. Ko jie gali jus išmokyti? Daugelį tūkstančių metų jūsų protas žaidžia tą patį žaidimą, bet tai vaikiška; Žodžių žaidimai yra vaikiški. Nesvarbu, kaip rimtai juos žaidžiate. Galite rasti daug dalykų, patvirtinančių savo poziciją, daug reikšmių; bet visa tai vis dar žaidimas.

Kasdieniam gyvenime kalba yra būtina, tačiau su ja negalima pereiti į gilesnes sferas, nes šios sferos yra neverbalinės. /.../

Daugelis žmonių iššvaistė savo gyvenimus įvairioms paieškoms. Jei į viską žiūrite pernelyg rimtai, galite lengvai iššvaistyti savo gyvenimą. Žaisti žodžiais toks malonus egoizmas, kad galite tai daryti visą gyvenimą. Net jei tai įdomus ir smagus žaidimas, dvasiniam ieškotojui jis beprasmis.

Dvasinis ieškojimas nėra žaidimas.

Panašų žaidimą galima žaisti su skaičiais. Galite nubrėžti paraleles. Galima suskaičiuoti, kodėl savaitėje yra septynios dienos, septynios natos oktavoje, septynios sferos ir septyni kūnai. Kodėl visada septyni? Tada aplink jį kuriate filosofiją, bet ta filosofija bus tik jūsų vaizduotės produktas. /.../

Galite žaisti su visu tuo ir rasti daugybę atitikmenų. Pasaulis yra toks platus, toks begalinis ir kiekvieną minutę nutinka tiek daug dalykų, kad sutapimai neišvengiami. Šie sutapimai sumuojasi ir jūs sukuriate tokį ilgą sąrašą, kad pradėdote tuo tikėti. Tada pagalvoji: „Kodėl visada septyni? Čia yra kažkokia paslaptis“. Visa paslaptis ta, kad tavo protas mato sutapimus ir bando juos logiškai interpretuoti. /.../

Tai, ką sakau, visada yra fragmentiška, nebaigta. Kalboje daug tarpų, kurių neįmanoma įveikti. Su manimi teks šokinėti iš vieno taško į kitą.

Sistemą nesunku sukurti, nes visus tarpus galima užpildyti fantazija. Tada viskas tampa labai tvarkinga, švaru, logiška. Bet kai tik viskas tampa logiška, visa vis labiau ir labiau nutolsta nuo egzistencijos šaltinio.

Kuo daugiau žinote, tuo giliau jaučiate, kad yra spragų, kurių neįmanoma užpildyti. Egzistencija niekada nebūna nuosekli. Sistema gali būti nuosekli, bet pati būtis niekada nebus nuosekli. Ir jokia sistema negali to paaiškinti. Kai žmonės ėmė kurti būties aiškinimo sistemas (Indijoje, Graikijoje, Kinijoje), jie kūrė žaidimus. Jei pirmas žingsnis buvo teisingas, vadinasi, visa sistema veiks puikiai, o jei nebuvo žengtas pirmasis žingsnis, tada visa konstrukcija sugriūna. Visa ši konstrukcija yra vaizduotės padarinys. Tai nuostabu. Poetiška. Tačiau kai tik sistema pradeda tvirtinti, kad jos egzistavimo versija yra absoliučiai teisinga, ji virsta destruktivių smurtu. Visos tos tiesos sistemos yra tik poezija. Graži poezija, bet nieko daugiau. Daugelį spragų užpildė vaizduotė.

Gurdžijevs* telkė dėmesį į kai kuriuos tiesos fragmentus, bet kadangi teorija negali būti pagrįsta vienu ar dviem fragmentais, jis surinko daug fragmentų. Ir tada jis pabandė sujungti juos visus į nuoseklią sistemą. Ir jis pradėjo pildyti spragas. Tačiau kuo daugiau jų prisipildė, tuo labiau buvo prarasta tikrovė. Ir galiausiai visa sistema subyrėjo dėl šių užpildytų spragų.

Tas, kuris yra užburtas mokytojo asmenybės, gali nepastebėti jo mokymo spragų, o kiti matys tik spragas ir nė vieno tiesos fragmento. Savo pasekėjams Buda yra Buda (nušvitęs), bet kiti yra suglumę, nes mato tik spragas. Jei sujungsite visas tas spragas, tai bus destruktivu; o jei sujungsite visas tiesos dalis, tai gali būti jūsų transformacijos pagrindas.

Tiesa neišvengiamai bus fragmentiška. Ji tokia beribė, kad jos negali suvokti mūsų ribotas protas. O jei norėsite suvokti visumą, teks atsisveikinti su savo protu, jį pranokti. Bet jei sukursite sistemą, galvos nepamesite, nes protas užpildys visas spragas. Sistema bus aiški, nesudėtinga, darys įspūdį savo aiškumu ir pagrįstumu, bet tik tiek. Tačiau norint transformuotis, reikia kažko daugiau: jėgos ir energijos. Ir ši jėga ateina tik per trumpas prošvaistes.

Protas sukuria daugybę sistemų ir metodų. Jis tiki: „Jei gyvensiu taip, kaip gyvenu, – atrasiu kažką gilesnio“. Tai absurdas. Tačiau protas nenuilstamai galvoja, kad kažkur Tibete, kažkur Meru Pravate ar kur kitur vyksta „tikrasis“ gyvenimas. Širdyje sumaištis: kaip ten patekti? Kaip susisiekti su ten dirbančiais mokytojais? Protas visada kažko ieško kažkur toli, o ne čia ir dabar. Protas *čia* niekada nebūna. O žmones traukia bet kokia teorija: "Šiuo metu Meru kalne vyksta kažkas tikro! Eikime ten, susisiekiame su mokytojais ir tai mus pakeis!"

Netapkite tokių dalykų auka. Net jei jie yra atrodo patikimi, nesijaudinkite dėl jų. Tai, ką kas nors jums sako, gali būti tiesa, tačiau jūsų susižavėjimo priežastis yra klaidinga. Dabartis yra čia ir dabar; šiuo metu ji yra su tavimi. Tiesiog dirbk su savimi. Net jei aplankysite visus Meru kalnus, vis tiek turėsite grįžti į save. Galiausiai atrasite, kad ir Meru kalnas, ir Tibetas yra *čia*: "Čia, mano viduje. Ir aš klajojau taip toli..."

Kuo sistema racionali, tuo greičiau ji sugriūna ir reikia imtis ko nors irracionalaus. Tačiau kai tik įvedate neracionalų elementą, protas nebegali jo atlaikyti ir ima skilinėti. Taigi nesijaudinkite dėl sistemų. Peršokite į „čia ir dabar“.

.....

Versta iš OŠO knygos. EZOTERIKOS PSICHOLOGIJA.

(Osho Rajneesh. The Psychology of the Esoteric. 2nd ed., 1989)

* **Gurdžijevs** – Ošo savo knygoje jį nuolat kritikavo. Tai iš Rusijos kilęs mistikas ir dvasinis mokytojas. Gyveno 1866m. – 1949 m.. Gimė graikų-armėnų šeimoje Rusijos imperijos mieste Aleksandropolyje (dabar Giumri, Armėnija). Nuo pat jaunystės domėjosi dvasingumu, keliavo po Egiptą, Turkiją, Artimuosius Rytus, Afganistaną, Turkestaną, aplankė Meką. Kelionėse rinko informaciją apie ezoterinius religijų elementus (sufizmą, rytų krikščionybę, budizmą), apie įvairių tautų šokius ir muziką. 1913 m. Gurdžijevs atvyko į Maskvą, kur pradėjo savo ezoterinius mokymus. 1915 m. susipažino su garsiu to meto filosofu, ezoteriku Piotru Uspenskiu. Jie drauge ėmė vesti mokymus, rengė ekspedicijas. Vėliau suformulavo dvasinių praktikų koncepciją, pavadintą „Ketvirtuoju Keliu“.